

- ۱- غزنویان چرا به این نام مشهور شدند؟ غزنویان دودمانی ترک تبار بودند که چون حکومت خود را از شهر غزنین (غزنه) آغاز کردند به این نام مشهور شدند.
- ۲- محمود غزنوی چگونه به حکومت رسید؟ ه نگامی که حکومت سامانیان به نهایت ضعف و ناتوانی رسید، محمود غزنوی که حاکم غزنه بود، خراسان را تصرف کرد. خلیفه عباسی نیر حکومت او را به رسمیت شناخت.
- ۳- چرا سلطان محمود غزنوی در اغلب جنگ هایش پیروز می شد؟ سلطان محمود غزنوی به پشتوانه ی سپاه نیرومند خود در اغلب جنگ ها، پیروزی هایی به دست آورد و قلمرو خود را تا ری در مرکز ایران گسترش داد.
- ۴- سلطان محمود به چه جهت در تاریخ شهرت یافت؟ چندین بار به هندوستان لشکر کشی کرد و به همین سبب در تاریخ شهرت یافت.
- ۵- بهانه محمود غزنوی از لشکر کشی هایش به هند چه بود؟ اگر چه این لشکر کشی ها به بهانه ی رواج اسلام صورت می گرفت اما در اصل به طمع ثروت هنگفتی بود که در این کشور وجود داشت.
- ۶- نتیجه ی لشکر کشی های محمود غزنوی به هند چه بود؟ وی در این لشکر کشی ها مناطقی از هندوستان را تصرف نمود و معبد سونمت را خراب کرد. او اسپران زیادی را با خود به سرزمین های دیگر برد و ثروت ها و عنائم زیادی به دست آورد که بخشی را به خلیفه پیشکش کرد.
- ۷- پس از سلطان محمود چه کسی به حکومت رسید و سرانجامش چه شد؟ پسرش سلطان مسعود حکومت را به دست گرفت. اگر چه سلطان مسعود فرمانروایی بی پاک و جسور بود اما تدبیر پدر را نداشت. او از سلجوقیان شکست خورد و مدتی بعد توسط سپاهیان شورشی خود به قتل رسید.
- ۸- رابطه ی حکومت غزنویان با خلفای عباسی چگونه بود؟ رابطه دستانه بود و سلاطین غزنوی به ویژه سلطان محمود، خود را مطیع و تابع خلافت عباسی می دانستند.
- ۹- سلجوقیان چه کسانی بودند؟ طایفه ای از ترکان بودند که پس از پذیرش اسلام به ماوراءالنهر مهاجرت کردند.
- ۱۰- طغرل که بود؟ یکی از نوادگان سلجوق (جد سلجوقیان) به نام طغرل پس از شکست سلطان مسعود غزنوی، در نیشابور بر تخت نشست.
- ۱۱- طغرل پس از رسیدن به حکومت چه کرد؟ او پس از تسخیر مناطق مختلف ایران به بغداد رفت و حکومت شیعه مذهبی آل بویه را برانداخت و سپس خطری را که از جانب خلافت فاطمی مصر متوجه خلافت عباسی بود از میان برداشت.
- ۱۲- چرا خلیفه به طغرل لقب سلطان رکن الدین داد؟ به دلیل اقدامات طغرل (از میان برداشتن خلافت فاطمی مصر- برانداختن حکومت آل بویه) به او این لقب را داد و حکومت او را بر ایران و عراق تأیید کرد.
- ۱۳- اقدامات آل ارسلان را بنویسید؟ او برادرزاده و جانشین طغرل بود و توانست با راهنمایی خواجه نظام الملک وزیر، رقیبان داخلی را سرکوب کند و پر قدرت و استحکام حکومت سلجوقی پیغمزاید. آل ارسلان همچنین به ارمنستان و گرجستان لشکر کشی کرد.
- ۱۴- آل ارسلان در نبرد ملازگرد چه کرد؟ او در نبرد ملازگرد رومیان را شکست سختی داد و امپراتور روم شرقی را به اسارت گرفت. در نتیجه ی این پیروزی، بخش های وسیعی از آسیای صغیر به تصرف سپاهیان سلجوقی درآمد.
- ۱۵- ملکشاه که بود و چه کرد؟ پسر آل ارسلان از دیگر پادشاهان مشهور سلجوقی بود. وی مناطقی از ماوراءالنهر و شام را فتح کرد و حکومت سلجوقیان در دوره او به اوج قدرت رسید. به طوری که در آن دوره، محدوده جغرافیایی ایران با زمان ساسانیان پراپری می کرد و از ماوراءالنهر در شرق تا دریای مدیترانه در غرب گسترش یافته بود.
- ۱۶- تجزیه و فروپاشی سلجوقیان چگونه صورت گرفت؟ پس از مرگ ملکشاه، شاهزادگان و فرماندهان نظامی برای رسیدن به تاج و تخت به جان یکدیگر افتادند و این اختلافات تا سقوط سلجوقیان ادامه پیدا کرد.
- ۱۷- سرزمین خوارزم در کجا بود و به پادشاهان آن چه می گفتند؟ خوارزم ناحیه ای حاصلخیز و آباد در جنوب دریای خوارزم (آرال) بود و از عهد باستان به شاهان آنجا، خوارزمشاه می گفتند.

۱۸- خوارزمشاهیان چگونه توانستند بر بخش های زیادی از ایران پیروز شوند؟ خوارزمشاهیان نخست دست نشانده ی سلجوقیان بودند اما وقتی حکومت سلجوقی ضعیف شد، آنها از فرمانبری سرپیچی کردند و سرانجام یکی از فرمانروایان خوارزم آخرین سلطان سلجوقی را شکست داد و بر بخش های زیادی از ایران چیره شد.

۱۹- چرا پایه های حکومت خوارزمشاهیان چندان محکم نبود؟ زیرا از یک سو خلیفه ی عباسی فرمانروایی آنها را به رسمیت نمی شناخت و از سوی دیگر، تسلطی بر فرمانروایان محلی نداشتند.

۲۰- چرا در بین سه سلسله ی ترک تبار، سلجوقیان اهمیت بیشتری در تاریخ ایران داشتند؟ زیرا محدوده ی جغرافیایی ایران با زمان ساسانیان پراپری می کرد و از ماوراءالنهر در شرق تا دریای مدیترانه در غرب گسترش یافته بود.

*- قدرت و حکومت غزنویان بر استوار بود . (نیروی نظامی)

*- برادرزاده و جانشین طغرل بود . (آلپ ارسلان)

*- در زمان ملکشاه پایتخت شهر بود . (اصفهان)

مای درس
گروه آموزشی عصر
www.my-dars.ir